

Aranyszájú Szent János

A János evangéliumához írt XI. homíliából

Egyetlen kérésem van mindnyájatokhoz, mielőtt még az evangélium szavaihoz nyúlnánk, de ne rázzátok a fejeteket a kérésre! Mert nem valami nehéz és kellemetlen dolgot kérek, s nem csupán számomra, aki megkapom, hasznos, amit adtok, hanem számotokra is, akik adjátok, s talán sokkal inkább számotokra. Micsoda tehát az, amit kérek? A hét első napján vagy akár a szombaton felolvasásra kerülő evangéliumi perikópát is azok előtt a napok előtt ki-ki kézbe véve, otthon nekiülve többször olvassa el, és sokszor figyelmesen tekintse át a benne foglaltakat, s vizsgálja meg szépen a következőket: mi egyértelmű és mi bizonytalan, jelölje meg magának, mi látszik azokból ellentétesnek, bár valójában nem az, s mindent megvizsgálva így gyertek a prédikációra! Mert az ilyesfajta igyekezetből nem csekély haszon származik, sem számotokra, sem számunkra. Nekünk nem lesz majd szükségünk sok fáradságra, hogy világossá tegyük az elmondottak jelentését, minthogy értelmetek már előre magáévá tette a dolgok ismeretét, ti pedig ily módon élesebben és tisztábban fogtok látni, s nem csupán a hallgatásban vagy a tanulásban, hanem mások tanításában is, mivel ahogyan a most itt jelenlévők közül a legtöbben hallgatják (kik arra kényszerülnek, hogy egyidejűleg értsenek meg mindent, a szavakat is és az általunk azokhoz fűzött magyarázatot is), úgy ha egész évben ezt tennék, akkor sem származna nagy hasznuk. Hogyan is, mikor mellékesen és csak itt, e rövid idő alatt foglalkoznak az elmondottakkal? Ha pedig egyesek a teendőket hozzák fel okul és a gondokat, s a köz- és magánügyek miatti elfoglaltságukat, először is: nem alaptalan ez a hivatkozás, hogy ily dolgok sokasága veszi őket körül s mindenkoron úgy meg vannak kötve a megélhetési gondok által, hogy kis időt sem tudnak szakítani a mindennél fontosabbra. De aztán, hogy ez csak ürügy és kifogás, elárulnák a barátaikkal való együttléteik is és a színházban időzéseik és összejöveteleik, melyeket a lóverseny látványosságáért rendeznek, amivel egész napokat fecsérelnek el, s mindezekben senki közülük nem hivatkozott elfoglaltságaira. A közönséges dolgokban tehát nem kerestek kibúvót, s bőven tudtok időt szakítani rájuk, ha viszont az Isten dolgaira kellene figyelnetek, annyival haszontalanabbnak és kevésbé fontosnak tűnnek számotokra, hogy úgy gondoljátok, egy kevés időt sem tudtok szánni ezekre. Hogy is lehetnének méltók az ilyenek, hogy lélegezzenek és a napot lássák?! Más, igen oktalan kifogást is emelnek az ily közömbösök, hogy nincs nekik s nem tudtak szerezni Bibliát. A gazdagoktól neveltség, hogy ilyen kifogással jönnek hozzánk; mivel pedig tudom, hogy a szegényebbek közül is sokan egymás után megszerezték, szívesen megkérdezném tőlük, hogy foglalkozásuknak, melynek ki-ki mestere, eszközei nem hiánytalanok és tökéletesek-e, még ha gátolja is őket az a nagy szegénység. Hogy ne lenne furcsa, hogy ott nem hivatkoznak a szegénységre, hanem mindent megtesznek, hogy semmi sehonnan ne álljon útjukba, mikor pedig ily nagy haszonra van kilátásuk, elfoglaltságukon és szegénységükön siránkoznak?

Ford. Hanula Gergely